

Z cizích revuí.

Luftwacht, sešit 11, listopad 1930.

Cvičení OPL. (ochrany proti letadlům) u Královce (Königsberg) ve Východním Prusku od 1.—3. října 1930.

Od 1. do 3. října m. r. bylo u Královce provedeno první praktické cvičení OPL. v Německu.

Cvičení provedly úřady vojenské za přítomnosti zástupců říšských a zemských ministerstev, říšských drah, sdružení lékařů, hasičstva, Červeného kříže, policejních a zemědělských úřadů, zástupců obchodních a průmyslových, jakož i technické výpomoci.

Toto cvičení mělo za podklad námět, že Královec je hlavním městem státu, který se dostal do válečného stavu. Vzhledem k příznivé povětrnosti se očekává zvýšená činnost nepřátelského letectva.

První den byla uvedena v činnost hláсна a poplachová služba ve spojení s aktivní pozemní OPL.

Organisace hláسنé služby je za války založena na sítích hlásek a poplachových stanic, rozprostřených po celé říši.

Poplachové stanice podávají pak hlášení jednotlivým obranným a poplachovým obvodům.

Hlásky se skládají ze šesti mužů, vyzbrojených mapami, 12dílnou „Melderose“ (podobá se větrné kompasové růžici) a telefonní stanicí.

Hlásky mají za úkol uvědomiti včas připojené na ně ochranné objekty, pomocnou službu a obyvatelstvo, aby veškerá ochranná opatření mohla býti provedena ještě před náletem nepřátelského bombardovacího letectva. K tomu náleží zejména zatemnění a zamlžení útočných cílů a zastavení práce v průmyslových a jiných podnicích.

Prostor pro cvičení v OPL. Hláskami byl obsazen úsek Pillau—Königsberg a Königsberg—Allenstein a poplachové stanice byly zřízeny v Königsberg, Pillau, Wormditz, Allenstein a Bartenstein.

Za války koná hláسنou a poplachovou službu civilní personál; k tomuto prvnímu cvičení bylo použito vojska.

Provedení cvičení. Dopoledne prvního dne bylo provedeno cvičení v pozorování a hlášení nepřátelského letectva. Hlásky při tom pracovaly rychle a přesně. Nepřátelské letectvo bylo naznačováno civilními letouny.

Odpolední cvičení bylo věnováno ukázkám různých způsobů vojenské obrany proti letadlům. Nejdříve byla provedena ukázka obrany proti útoku nepřátelského letectva na tovární objekty, chráněné kulomety proti letadlům. Pak následoval útok nepřátelského bombardovacího letectva na fortifikaci Kanitz, při čemž došlo na akci

dělostřelectva proti letadlům, a na konec v blízkosti pevnosti Holstein byla předvedena ukázka spolupráce děl. proti let. s kulomety proti letadlům.

Druhý den bylo cvičeno zastírání ve spojení s hláskou a poplachovou službou.

K tomuto cvičení měl být statek Klein-Medenau zamlžen (znázorňoval tovární objekty), aby zůstal skryt pozorovatelům nepřátelského bombardovacího letectva.

Velitel zamlžovacího oddílu neuvedl v činnost všechny zamlžovací přístroje hned zrána, poněvadž pomýšlel i na možnou změnu směru větru při vzestupu teploty za stálého záření slunce. Zamlžovací přístroje měl rozprostřeny v příhodné vzdálenosti kolem statku a určitou zálohu zamlžovacích přístrojů si ponechal pro případ, jestliže by se směr větru náhle změnil. Skutečně v 10 hod. stočil se vítr z dosavadního směru VSV. na S. a velitel mohl pak skutečně záložních zamlžovacích přístrojů použít k prodloužení odkrytého pravého křídla. Kromě toho bylo připraveno i zamlžení okolní silniční sítě a jedno klamné zamlžení blízkého statku.

K zamlžení bylo použito dvou různých druhů zamlžovacích přístrojů, jednoho s trváním 12 minut a druhého 30minutového.

Zamlžování se úplně zdařilo pro příznivou povětrnost (síla větru 3) a velkou vlhkost půdy. Celý statek s okolními pahorkatinami a lesními komplexy zůstal půl hodiny zahalen do husté neprůhledné mlhy. Celé zamlžení bylo mimo to podporováno též tím, že se objevily vrstvy nízkých mraků nad klamným zastíracím objektem Warengen, takže veškeré vztahné body zjištění polohy zastřeného objektu nebylo lze rozeznati a nepřátelské bombardovací letectvo, jež se právě objevilo, nemělo možnost určit přesné zamlžení a provést bombardování.

K večeru téhož dne bylo přikročeno k znázornění bombardování severního nádraží Königsberg, aby byla vyzkoušena ochranná opatření. Šlo při tom o nakládání vojsk za noci bez zřetele na možné letecké útoky. V souvislosti s tímto cvičením měla být prakticky vyzkoušena možnost včasného zatemnění celého nádraží, přímá ochrana nádraží a možnost další činnosti na nádraží za úplné tmy a leteckého útoku.

Cvičení bylo zahájeno krátce po 21. hodině pochodem pěchoty v malých skupinách na nádraží a hned přikročeno k rychlému nakládání do připravených vlačových souprav. Při hlášení náletu nepřátelského letectva poplachovou stanicí byla veškerá poplachová znamení uvedena v činnost a celé nádraží se rázem octlo ve tmě. Vlaky byly opatrně odsunuty z nádraží, aniž se světly prozradily, a nutná signální světla byla rozsvícena jen na okamžik, aby zase ihned zhasla. Mezitím byly uvedeny v činnost světlomety, jež si zachyceného nepřítele navzájem podávaly, dokud byl v obvodu jejich působnosti. Zároveň byl osvětlený nepřátelský letoun vzat pod prudkou palbu DPL a kulomety proti letadlům byly postaveny na ochranu nakládání.

Při druhém nepřátelském náletu bombardovacího letectva byl předpokládán plynový útok, při němž bylo nakládání přerušeno jedině povelom k nasazení plynových masek. Pak následovaly bombardovací útoky jednotlivých letounů v krátkých intervalech.

Třetí den byl věnován cvičení civilní ochrany proti útokům nepřátelského letectva.

Policejní služba. V policejním obvodu Herzogsacker byla předvedena činnost policie při leteckém útoku, při čemž měla policejní kasární stráž úlohu revírní hlídky pro blok domů v městě. Hlášení leteckého poplachu dostala revírní hlídka od poplachové stanice. Obyvatelstvu byl poplach ohlášen sirénami a současně projížděly policejní cyklistické hlídky ulicemi a hlasitým voláním „Letecký poplach“ upozorňovaly obecnost na nálet nepřátelského letectva. Za těmito cyklistickými hlídkami následovali policejní úředníci a vyklizovali ulice voláním „Letecký poplach, všechno do domů, dveře a okna zavřít!“. V příštím okamžiku znázorňovala již kouřová tělesa

dopad plynových pum a tu mohla policie prakticky předvésti všestrannou pomocnou akci. Sanitní služba, první pomoc a policejní hotovost byly uvedeny ihned v činnost. — Koně opuštěného povozu byli policií odvedeni do bezpečí, lehce otráveným a raněným byla poskytnuta první pomoc a zamořené místo bylo uzavřeno.

Druhou částí cvičení byl znázorněn útok nepřátelských letounů na průmyslovou čtvrť se všemi příslušnými ochrannými opatřeními. Dějištěm tohoto cvičení byly kasárny automobilní rotý v Ponarth.

Ochrana továren. V 11 hodin 15 minut dostala jednotlivá ředitelství továren od poplachové stanice oznámení „Letecký poplach 30“ (to znamená, že za 30 minut může být očekáván útok nepřátelského letectva). Dílovedoucí jednotlivých dílen byli o hlášeném leteckém poplachu zpraveni telefonicky a ti pak dali dělníkům ihned pokyn, aby si šli pro plynové masky a měli je na svých pracovních stanovištích připraveny. Všechn ostatní personál, jenž nebyl přímo u strojů zaměstnán, musil se odebrati do bezpečí.

Asi po 20 minutách zazněl signál zvukového vysilače, jenž oznámil nálet nepřátelského bombardovacího letectva. Dělnictvo pracující na nádraží odebralo se na tento signál ihned do bezpečných krytů. Zároveň s akustickým oznámením poplachu, který by však pro hluk strojů mohl být snadno přeslechnut, byla uvedena v činnost zvláštní světelná poplachová znamení, záležející v parabolických reflektorech, pohybujiících se v kruhu a kolmo na zvláštním segmentu. Umístěny jsou tak, že silné přerušované světlo reflektorů zasáhlo každou skupinu pracujících dělníků.

Po zastavení všech strojů odebral se zbytek dělníků do krytů a poslední odešli dílovedoucí, když se přesvědčili, že jsou všechny stroje zastaveny a veškeré dělnictvo se odebralo do bezpečí.

V 11 hodin 45 minut se objevilo hlášené nepřátelské bombardovací letectvo a hned bylo na ně stříleno z kulometů proti letadlům. Několik vteřin později dopadly první trhací, zápalné a plynové pumy (znázorněné výbuchy a kouřovými tělesy). Na pozářiště (od zápalných pum nastalo vznícení) přispěchalo ihned závodní hasičstvo a po zprávě o požáru přijel i celý městský hasičský sbor. Při zdolávání požáru byly zkoušeny všechny možné způsoby hašení a sanitní službu obstarávala závodní sanitní hlídka.

Služba sanitní. Jako poslední část cvičení v OPL. byl proveden plynový útok na dělnickou usedlost. Podkladem k tomuto cvičení byl námět, že dělnictvo na cestě z továrních budov do krytu bylo překvapeno plynovým útokem nepřátelského letectva pro opožděné hlášení nepřátelského náletu. Tím utrpělo dělnictvo značné ztráty na životech, a poněvadž k pomocné akci nestačila závodní sanitní hlídka, byla povolána technická pomoc a Červený kříž. Na konec byly předvedeny všechny způsoby první pomoci postiženým a způsob odsunu raněných sanitními auty.

Závěrečná úvaha o cvičení v OPL. ve Východním Prusku praví doslova toto:

První praktické cvičení OPL. měla za hlavní úkol získati zkušenosti o organizaci civilní ochrany proti útokům nepřátelského letectva. Úmyslně však předvedlo ředitelství cvičení několik ukázek z prostředí vojenské OPL., aby zúčastněným vládním a jiným korporacím bylo jasno, jak nesmírně nedostačující jest naše výzbroj OPL. ve Východním Prusku, kde nám bylo povoleno udržovati několik stabilních baterií proti letadlům. Tento nedostatek prostředků OPL. nesmí vésti k tupé resignaci, nýbrž má nám být vzpruhou k organisování velkorysé a plánovitě pasivní obrany proti letadlům. Jest povinností všech civilních úřadů, aby se postaraly o dokonalou organizaci protiletadlové pomocné služby za vydatné pomoci veškerého obyvatelstva. Účast všech složek civilní správy při tomto cvičení OPL. dokázala, že si je vědoma své veliké odpovědnosti vůči německému národu.

Jat.

Bulletin belge roč. XII (1931), leden—březen.

Cas concret d'emploi de l'aéronautique et de la D. T. C. A. au Corps d'armée (škpt. gšt. Van der Donckt).

Dokončení řešení použití letectva a pozemní obrany proti letadlům na konkrétním případě v rámci armádního sboru.

La spécialisation du médecin de l'aéronautique (major lékař Sillevaerts),

Autor článku — šéf zdravotnické služby belgického letectva — připomíná jednu z nejdůležitějších otázek, jimiž se zabývala zdravotní sekce V. vzduchoplateckého kongresu v Haagu ve dnech 1.—6. září minulého roku, t. j. specializaci zdravotnického personálu vzduchoplatby, která je nutná, aby se zajistila bezpečnost létajících, jichž počet stále vzrůstá nejen v armádě, nýbrž i mimo armádu. Jedním z hlavních požadavků je, aby zdrav. personál letectva konal stage u letectva a provedl několik letů v různých výškách a za různých okolností.

Uvádí způsob řešení této otázky předvídaný u tří států, z nichž jeden je velký (Amerika), druhý střední (Polsko) a třetí malý (Holandsko) a na konec vytyčuje směrnice pro výchovu lékařů, kteří jsou přikázáni vykonávat službu u leteckých jednotek. F.

Bellona, ročník XII., díl XXXV., sešit 1.—3.

Plk. gšt. pilot S. Abzoltowski: Otázka vojensko-letecké výchovy.

Autor se věnuje úvahám, jak organisovati výchovu, lépe, „předběžnou výchovu“ vojenského dorostu pro letectvo na základě požadavku, aby „při dvouleté službě řadové letecké jednotky vojska nebyly školou elementární, nýbrž školou vyšší, zdokonalující již z civ. života vycvičené mužstvo. Nutno tedy celý letecký výcvik prvního roku přenést na bedra letecké předběžné výchovy národa.

Jak si představuje autor provedení svého plánu? Skládá veškeré své naděje v polskou Ligu obrany proti letadlům a plynům (LOPP.), která, jak se dovidáme z článku, udržuje již nyní školu pilotů (Radom) a školu mechaniků (Bydgoszcz a Lwów) a organisuje velmi úspěšně po celém kraji obranu proti plynům (výklady, ochranná a záchranná opatření, adaptace sklepů jako úkrytů a p.).

Stručný obraz myšlenek autorových. Letecká předběžná výchova národa buď rozdělena na aktivní (piloti, pozorovatelé, střelci, mechanici, fotografové atd.) a pasivní (pozorovací a hlášená služba, organizace a provedení poplachu u obyvatelstva při leteckých náletech). Obtíže vycvičit dostatečné množství brančů v obou těchto oborech jak co do jakosti, tak i co do počtu při zkrácené službě řadové 2 let a malém ročním kontingentu, které autor uvádí, nejsou nám neznámy, neuvádím jich. Buď jen zdůrazněn názor, že moderní letectví a jeho rozvoj ve válce nezávisí výhradně na počtu pilotů, nýbrž i na výrobní kvalitě a kvantitě národního průmyslu. Nepočítejme tedy mnoho s kvalifikovanými dělníky leteckých továren: musí být za války zproštěni od řadové služby, aby letecký průmysl dosáhl své největší a nejlepší výkonnosti.

Mládež do 18 let — obojího pohlaví — zamýšlí autor cvičiti v hlášené a pozorovací službě obrany proti letadlům a plynům.

Mládež starší než 18 let bude cvičena dále v obraně proti letadlům a plynům, pokud nebude vzata v úvahu jako budoucí brančí armády. Z tělesně i duševně schopných mladíků buď sestaven budoucí odvodní ročník letectva (dobrovolné přihlášky) a ten cvičen v rámci ligy a jejích škol:

- a) školy mechaniků (státní subvence) — normalisovaný výcvik jak pro voj. letectvo, tak i pro civ. průmysl letecký;
 - b) večerní školy mechaniků — doplňující vzdělání různých řemeslníků oborů příbuzných letectvu;
 - c) kursy a dílny při různých vysokých školách a průmyslových učilištích;
 - d) školy pilotní (podporované dodávkou starších vojenských letounů).
- Akademické aerokluby — nemají valného významu jako výchovny prostředek; rovněž svazy a kluby pilotů mají spíše úkol propagační než výcvikový.

Obíraje se opatřeními cizích států v otázce předvojenské výchovy letecké, jmenuje autor též v CSR. jako nejvážnější složku „Masarykovu leteckou ligu“, jejíž činnost však podle jeho názoru není tak intenzivní jako činnost polské ligy. Studie je mimo to doplněna konkrétními organizačními návrhy co do osnovy, složení, materiálu atd. jednotlivých škol letecké předběžné výchovy. Pplk. gšt. Polívka.

Různé zprávy.

Několik dat o dnešních válečných letounech. — „K 39“. Třímotorový jednoplošník s motorem BMW. o 600 k. s. Délka letounu 11.10 m, výška 4.50 m, konstrukce Junkers, výroba A. B. Flydindustri, Linham.

Použití: Jako těžký letoun pro boj na frontě, kde jest předvídáno použití jednotlivých letounů.

Výzbroj: Vpředu dva pevně zamontované kulomety. Prostřední sedadlo jest vybaveno průhledným dnem, 1 kulometem pro střelbu dolů, s okruhem působnosti do 750, a zamontovanou fotografickou komorou. — Třetí místo má dva kulomety na kulometném kruhu, s okruhem působnosti do 3400.

Mimo to má letoun závěsy pro 800 kg pum.

Zdá se, že tu bylo pamatováno na ulehčení práce pozorovateli, který jest u dnešních dvoumístných průzkumných letounů značně přetížen, zejména však bylo dbáno na dokonalé ovládání celého okruhu letounu, při palbě z kulometů.

Dalším pozoruhodným letounem jest letoun „K 37“ — též výroby. Je to čtyřmístný jednoplošník s dvěma motory „Bristol-Jupiter VII“.

Použití: Jako lehký bojový letoun k zvědům na dálku.

Výzbroj: 1. sedadlo: 2 kulomety vpředu na kulometném kruhu, s okruhem působnosti do 2000. Pozorovatel má úplné volný výhled na všechny strany, což jest velikou výhodou pro letoun dálkozvědný.

3. sedadlo: 1 kulomet pro střelbu dolů, s okruhem působnosti do 1440.

4. sedadlo: 2 kulomety na kulometném kruhu, s okruhem působnosti do 3400.

Mimo to může býti do letounu namontováno dělo malé ráže.

Problém vyzbrojení letounů. V listopadovém sešitě „Luftwacht“ z roku 1930 je zajímavé pojednání o výzbroji letounů, které bylo neznámým autorem uveřejněno v dubnovém čísle odborného anglického časopisu „The Royal air Force Quarterly“. Nejpozoruhodnější stati podávám ve výtahu.

„Dnešní stíhací letouny jsou téměř výhradně jednomístné stíhací letouny s obligátními, vpředu pevně zamontovanými kulomety malé ráže. Bojová síla těchto letounů jest naprosto závislá na dovednosti pilota. Tuto konstrukci je dnes nutno považovati za směšně primitivní, pomyslí-li se na to, jak veliké nebezpečí srážky v sobě skrývá společný útok několika jednomístníků na týž cíl pro scházející jim pohyblivost zbraní.

Toto nebezpečí je velice akutní vzhledem na malý účinný dostřel pevně zamontovaných kulometů, jenž činí každý útok neúspěšným, není-li veden až na nejkratší vzdálenost a s překvapením.

Z uvedených důvodů mohou nanejvýš 3—4 jednomístné stíhací letouny účiniti současně na týž cíl, a to jen tehdy, jsou-li piloti obratnými letci a mohou-li se o způsobu provedení manévru předem smluviti.

Dnešní velkoletony mohou však býti vyzbrojeny velkým počtem kulometů umístěných tak, že mohou s ohromnou palební převahou působiti na všechny